

Kinderprogramma

‘Dat je groeien mag!’

dat je
groeien
mag

HGJB-Startthema 2024-2025

1. Voorbereiding

1.1 Beginsituatie

Kinderen willen graag groeien, ze willen groot zijn. Zij staan open om steeds meer nieuwe dingen te leren. Dat geldt ook voor het geloof.

Kinderen zullen heel goed begrijpen dat een fruitboom heel langzaam groeit en dat het geen zin heeft om enkel een tak in de grond te zetten. De tak moet vastzitten aan de echte boom om te kunnen groeien.

1.2 Inhoud

Jezus vergelijkt de groei van een christen met de groei van een druivenplant. Mensen proberen op allerlei manieren gelukkig te worden en te groeien. Sommige mensen denken dat ze dat alleen kunnen als ze veel spullen of speelgoed of geld of kleren hebben. Maar Jezus laat ons zien dat het helemaal niet zo moeilijk is. Je hoeft alleen maar dicht bij Hem te blijven. Hoe? Door goed te onthouden wat Hij zegt en steeds te denken aan Zijn liefde voor ons. Dan blijft zijn blijdschap in ons hart, wat er ook gebeurt, en zullen anderen aan ons zien dat we bij Jezus horen. Het is belangrijk voor ons om dicht bij Jezus te blijven in Woord en gebed. Dan kunnen we blijven groeien.

1.3 Bijbelgedeelte

Kerntekst: 'Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen.' (vers 5)

Kernboodschap: Jezus roept Zijn discipelen op om in Hem te blijven, zodat ze vrucht mogen dragen. Zo mogen ook wij elkaar aansporen om dichtbij Hem te blijven (door gebed en Bijbellesen) en zodoende mogen we groeien en vrucht gaan dragen.

Doelstellingen

Hoofd: kinderen ontdekken dat ze vanuit Jezus mogen leven.

Hart: kinderen beseffen dat dicht bij Jezus blijven nodig is om te groeien in het geloof.

Handen: kinderen denken na over hoe zij vrucht kunnen dragen.

1.4 Aantekeningen bij het bijbelgedeelte

Context

Jezus heeft voor de laatste keer met Zijn discipelen de paasmaaltijd gehouden. Daaraan voorafgaand heeft Hij de discipelen met de voetwassing een belangrijke les over dienstbaarheid en liefde gegeven (13:1-20). Tijdens de maaltijd is Judas ontmaskerd als verrader (13:21-30). Als Judas vertrokken is, begint Jezus Zijn zogenaamde afscheidsgesprekken. Eerst vinden die plaats aan ta-

fel (13:31-14:31) en daarna waarschijnlijk onderweg (vgl. 14:31). Het eerste deel van het wandelgesprek gaat over de blijvende relatie tussen Jezus en Zijn discipelen.

Uitleg van de tekst

De Ware wijnstok

Jezus komt terug op de gedachte uit het slot van Johannes 14:20 en Hij doet dat in de vorm van een gelijkenis. Aan tafel had Hij de beker wijn laten rondgaan als teken van de hechte gemeenschap, die er tussen Hem en hen als Zijn discipelen bestond. Dat bracht Hem ertoe het beeld van de wijnstok te gebruiken. Met dat beeld waren de leerlingen vertrouwd. Ze kenden het vanuit het Oude Testament. Daarin werd de wijnstok op het volk Israël betrokken.

Israël was een wijnstok die niet voldeed aan Gods bedoelingen. Voor Jezus lag dat heel anders. Hij kon Zichzelf met het volste recht 'de ware Wijnstok' noemen. Jezus voldeed compleet aan datgene wat God verlangde. Jezus is het die de Vader kan laten zien en Hij is ook degene die mensen kon overtuigen. Wij hebben de Heilige Geest gekregen die dat nu doet, maar de Heilige Geest wijst in alles wat Hij doet op Jezus.

Om deze aanspraak te rechtvaardigen voegde Jezus er nog aan toe: 'en Mijn Vader is de Wijnbouwer'. Het Griekse woord wat hier staat, *geōrgos*, betekent 'iemand die het land bewerkt'. Hier is het de aanduiding van de Vader als Degene die de wijnstok verzorgt.

Wel en geen vrucht

Dit gedeelte begint meteen confronterend. Als je geen vrucht draagt, heb je geen betekenis in het Koninkrijk. Jezus zegt dat om je even wakker te schudden. Als je geen vrucht draagt is dat net als met een rank, die moet er dan maar van af. Daar heb je niks aan.

In het Grieks worden hier twee woorden gebruikt die aan elkaar verwant zijn. Het eerste zou je kunnen weergeven met 'afsnijden' of 'wegnijden' (snoeien), het tweede met 'terugsnijden' (krenten, uitdunnen). Ranken die geen vrucht dragen, worden gesnoeid en weggegooid; ranken die wel vrucht dragen, worden uitgedund ('gereinigd'), zodat ze nog méér vrucht kunnen dragen. Allebei is tijdens de paasmaaltijd gebeurd: de rank van Judas is gesnoeid en verwijderd; de ranken van de andere discipelen zijn (in het gesprek bij de voetwassing) gekrent.

Meer vrucht

Wat Jezus in vers 2 eigenlijk zegt is dat als je vrucht aan het dragen bent Hij graag wil dat je nóg meer vrucht gaat dragen. In de natuur gaat het dat als volgt: je moet eerst wat afsnijden van de wijnstok om het meer vrucht te laten dragen. En zo kan de Vader, de wijnbouwer, ook in ons leven gaan snoeien. Gods doel is om elk mens nog mooier te maken. Hij wil werken aan een leven met nog betere en grotere vruchten. Dat kan

afsnijden is voor ons moeilijk omdat het pijn kan doen. Toch mag je er vanuit deze woorden van Jezus op vertrouwen dat dit gebeurt zodat je wel vrucht draagt en zelfs meer vrucht gaat dragen. Dat is het verlangen van Jezus. Zo snoeien vereist echter wel kennis van zaken, als je dat verkeerd doet, gaat het niet goed met de plant. God snoeit, maar mensen slopen. Als je gelooft dat je een rank aan de ware Wijnstok bent, mag je ook altijd vertrouwen hebben in de Wijnbouwer, die precies weet hoe Hij moet snoeien.

Veel vrucht

God is een God van overvloed. Hij is niet zuinig. Hij wil graag veel vruchten geven, zoals we dat lezen vers 5. Jezus zegt eerder in het Johannes evangelie: Ik ben gekomen om hun het leven te geven in al zijn volheid (Joh. 10:10).

Los van Hem zijn we tot niets in staat en kunnen we geen enkele vrucht dragen. Maar wanneer iemand hecht met Hem verbonden blijft, zodat er sprake is van een echte levensgemeenschap met Hem (zie vs.4), dan draagt diegene veel vrucht.

Blijvende vrucht

In scherpe bewoordingen tekent Jezus de noodzaak om vrucht te dragen. Een leven dat voor God geen vrucht draagt, wordt afgesneden en verbrand... Toch roept Hij daarmee geen krampachtig leven op. Het enige wat we moeten en kunnen doen, is in Hem blijven. Dan komen de vruchten vanzelf. De kernboodschap van dit gedeelte is dus niet: draag vrucht, maar: blijf in Jezus! Wij zijn natuurlijk niet letterlijk ranken die vastzitten aan een stam. Maar wij kunnen wel dicht bij God blijven door te luisteren naar Zijn woorden, zodat we gevoed worden met

Zijn liefde. En met die liefde en die boodschap in ons hart kunnen wij groeien. Wij worden sterk en we hebben de kracht om op Hem te lijken in ons leven. Als we dat laten zien, dan tonen we de vruchten van ons geloof. Zoals Jezus verbonden was met de Vader, zo zouden ook wij verbonden moeten zijn met Jezus, want dan zullen we blijvende vrucht dragen (vs. 16). Blijvende vrucht, daar is tijd voor nodig. ‘Blijvende vrucht’ rijmt als het ware op dat Jezus in dit gedeelte een aantal keren zegt: Blijf in Mij, blijf in Mijn liefde. Blijvende vrucht is vrucht die voortkomt, niet omdat wij zo ons best doen, maar omdat wij maar één ding doen: blijven in Jezus!

1.5 Denkduwtjes

- Als het gaat om groeien in geloof, waarin ben je dan gegroeid en waarin zou jij (verder) willen groeien?
- Als het gaat om snoeien in je leven, waar denk je dan aan? Is deze snoei ook nodig om verder te groeien?
- Hoe maak jij het ‘in Jezus blijven’ in jouw leven concreet? Wat doe je eraan om dieper te wortelen in Hem? Wat is je verlangen op dit punt?

1.6 Opmerkingen vooraf

Dit programma ‘Dat je groeien mag!’ sluit aan bij het startthema van 2024-2025 van de HGJB. Je kunt het programma zelf inplan- nen op een gewenst moment in het seizoen.

Bij dit programma zijn twee werkbladen te downloaden, die je kunt gebruiken om met de kinderen samen bijbelstudie te doen; één werkblad voor jongere kinderen en één werkblad voor de oudere kinderen. Bij punt 3.2 en 3.3 vind je hierover de uitleg.

1.7 Programmaonderdelen

Onderdelen	Keuzemogelijkheden	Groep	Tijdsindicatie	Korte omschrijving
Introductie	1. Groter groeien	3/4 5/6 7/8	10 min	Spel waarbij het duidelijk wordt dat je moet groeien om meer vrucht te dragen
	2. Evie en Evert	3/4 5/6 7/8	10 min	Evert heeft een bijzonder cadeautje gekregen
Bijbel open	1. Vertelling	3/4 5/6	15 min	
	2.	3/4 5/6	20 min	
	3.	5/6 7/8	20 min	
Verwerking	1. Stempel een druiventros	3/4 5/6 7/8	30-60 min	Kinderen stempelen hun eigen druiventros
	2. Wie wint de meeste winegums?	3/4 5/6 7/8	20-30 min	De kinderen spelen een quiz rondom het verhaal
	3. Druivensap	5/6 7/8		Kinderen maken hun eigen druivensap
Zingen en bidden	1. Het gebed dat groeit	3/4 5/6 7/8	10 min	Kinderen bidden met behulp van een graspoppetje
	2. ...dat je groeien mag!	3/4 5/6 7/8	10 min	Zing verschillende liederen over groeien en vrucht dragen
Afronding	1. De kern	3/4 5/6 7/8	5-10 min	Kinderen denken na over de kern van dit
				programma en verbinden dit aan een druivenpit
	2. Verbonden	3/4 5/6 7/8	5-10 min	Een kort spelletje met een link naar het thema van dit programma

2 Introductie

De kinderen maken op speelse wijze kennis met het thema. Ze ervaren dat het nodig is om te groeien, willen ze meer vrucht dragen.

2.1 Groter groeien

Nodig: fruitsnoep (Fruittella, kersen, winegums, enzovoorts)

Vorbereiding: Hang en/of plaats in de zaal (aan het plafond, aan lampen, aan de muur, op kasten) lekkere dingen, liefst in de fruitsfeer. Zorg ervoor dat sommige hapjes gemakkelijk te pakken zijn, andere hangen/staan hoger en sommigen zelfs heel erg hoog. Eventueel kun je nog hulpmiddelen in de zaal plaats die gebruikt kunnen worden (trapje, stoelen).

Werkwijze:

- Heet iedereen bij binnenkomst welkom, wijs op de lekkere dingen die in de ruimte te zien zijn en nodig de kinderen uit om er iets van te pakken. Vertel hen dat ze straks tegelijk mogen eten.
- Observeer wat er gebeurt. Pakken kinderen alleen de lager hangende 'vruchten'? Of proberen ze ook de hapjes die hoger hangen te grijpen? Zoeken ze middelen om erbij te kunnen (op stoelen, elkaar helpen)?
- Geniet samen van het lekkers. Gebruik dat moment om te vragen waarom er wel/geen moeite is gedaan om de hoger gehangen dingen te pakken.

Afsluiting: Er zijn van die momenten waarop je denkt: was ik maar wat groter. Vandaag gaan we na denken over groeien en horen we wat Jezus ons daarover leert.

2.2 Evie en Evert

Nodig: Evie- en Evertpoppen, draadloze oordopjes

Vorbereiding: Zet de poppenkast klaar en leg alles erin wat je nodig hebt.

Aankondiging: Evert is jarig en heeft een heel mooi cadeautje gekregen. Evie komt bij hem op bezoek.

Werkwijze:

Evie: Ha Evert, van harte geliciflapstaart!

Evert: Dank je wel, Evie!

Evie: Heb je al veel mooie cadeautjes gekregen?

Evert: Zekers, kijk maar. Dit heb ik van mijn zusje gekregen: een heel mooi boek.

Evie: Oooh die wilde je toch ook graag?

Evert: Klopt, het is het tweede deel van de serie. Ik ben heel erg benieuwd.

Evie: En nog meer, heb je nog meer cadeautjes gekregen?

Evert: Ja, het mooiste cadeau ligt hier.

Evie: Wow, dat is een duur cadeau. Een telefoon!

Evert: Dat klopt, maar er zat nog meer bij. Nadat ik deze van mijn ouders had gekregen, gaf mijn moeder nog een heel klein cadeautje.

Evie: Wat was dat dan?

Evert: Daar zaten deze in (laat draadloze oordopjes zien)

Evie: Wow, dat zijn van die dure oordopjes. Maar hoe kan daar nu muziek uit komen, want ik zie geen draad. Mijn oordopjes hebben allemaal een draad.

Evert: Dat is het mooiste van alles: deze oordopjes hebben geen draad nodig.

Evie: Huh?! Hoe kan dat nou? Je moet ze toch ergens mee kunnen verbinden? Anders hoor je toch geen muziek?

Evert: Nou, deze oordopjes hebben dus geen enkel draad nodig. Papa heeft het mij zelf verteld. Ik kan deze altijd in doen en dan kan ik op mijn telefoon muziek aanzetten, en dan komt die muziek uit dit oordopje.

Evie: Echt?!

Evert: Ja dat is echt heel erg gaaf! Ik heb ze al een paar keer in gehad en het werkt echt heel erg goed.

Evie: Mag ik ook eens proberen?

Evert: Tuurlijk, hier doe er maar één in je oor. Hoor je al wat?

Evie: Ja, een Engels woord: connected...

Evert: Dat is goed. Dat betekent dat het oortje verbonden is met mijn telefoon. Dat heeft papa mij verteld.

Evie: Oké, nou kom maar op. Ik ben benieuwd.

Evert: Als het goed is, moet je nu wat horen.

Evie: Jaaa! Hij doet het, echt super gaaf.

Evert: Kom dan gaan we nu naar buiten, want ik moet je nog iets laten zien.

Evie: Heb je nog meer cadeautjes gekregen? Jij boft!

Evert: Ja van opa en oma heb ik deze fiets gekregen.

Evie: Die is mooi zeg, een beetje dezelfde kleur als...

Evert: Als...

Evie: Evert, ik hoor de muziek niet meer... Er komt geen geluid meer uit het oordopje.

Evert: Wát?! Geef eens aan mij.

Evie geeft het oordopje aan Evert

Evert: Je hebt gelijk. Ik hoor ook niks meer. Hoe kan dat nou?

Evie: Hij is toch niet stuk?

Evert: Dat kan toch niet, hij is net nieuw.

Evie: Ik hoorde voor het stopte nog wel weer een Engels woord: discon... nog wates.

Evert: Ik snap er niks van..

Evie: Misschien even aan je vader vragen.

Evert: Dat is een goed idee, kom dan gaan we snel naar de kamer.

Evie: Ik hoor weer dat Engelse woord: connected...

Evert: Huh, hoe kan dat nou?

Evie: Ja, luister maar. Ik hoor nu ook weer de muziek door het oordopje.

Evert: Ik denk dat ik het snap. We waren net buiten en de telefoon lag binnen. Ik denk dat toen de verbinding is verbroken omdat we niet meer in de buurt waren van de telefoon!

Evie: Dus dan is het belangrijk dat je met jouw oordopjes dicht bij de telefoon blijft, anders raak je de verbinding kwijt en hoor je niks meer.

Evert: Ik denk het inderdaad. Kom dan gaan we snel naar het volgend liedje luisteren. Jij één dopje en ik één dopje.

Evie: Goed idee en... we blijven maar dicht bij de telefoon.

Afsluiting: Evie en Evert ontdekten dat als ze muziek wilden luisteren, ze dicht bij de telefoon moesten blijven. Vandaag in het verhaal horen we dat Jezus zegt dat we dicht bij Hem moeten blijven, als we willen groeien.

3 Bijbel open

Kinderen horen dat Jezus een verhaal vertelt over een wijnstok en vrucht dragen.

3.1 Vertelling

Nodig: Een tak van een fruitplant

Vorbereiding: Lees het verhaal van tevoren goed door

Aankondiging: Laat de tak zien en vraag aan de kinderen of er aan deze tak vruchten kunnen groeien? Waarom wel of niet? In het verhaal vertelt Jezus ook over een fruitplant, over een druivenplant.

Werkwijze:

Ik zal niet altijd bij jullie zijn.' Jezus kijkt ons aan. Ik durf niet te vragen wat hij daarmee bedoelt. Had hij het over weggaan of doodgaan? Ik wilde aan beide niet denken... Beide gedachten waren verdrietig. Wat zou ik dan moeten doen? Hoe kan ik verder leven als Jezus niet meer bij mij is? Zou ik ooit over God kunnen vertellen zoals Hij dat doet? Dan staat Jezus op. 'Kom vrienden, laten we naar buiten gaan en een stukje lopen.' Samen met mijn vrienden sta ik op en we lopen naar buiten. Het is bijna avond en het is lekker fris. Ik ga naast Johannes lopen en stoot hem zachtjes aan. 'Johannes, heb jij enig idee wat Jezus net bedoelde toen Hij zei dat Hij niet altijd bij ons zal zijn?', fluister ik. 'Ik weet het ook niet, Petrus. Ik heb echt geen idee.' Langzaam lopen we verder, de stad uit. De zon is nog niet onder en de stenen van de huizen zijn nog warm doordat de zon er de hele dag op heeft gebrand. We lopen langs een prachtige tuin. Daar groeien bloemen in allerlei kleuren. Ook staan er prachtige bomen. Jezus gaat na een tijdje op een grote steen zitten. Wij gaan om Hem heen zitten. Ik kijk om mij heen. Het is prachtig hier. Naast mij groeit een grote druivenplant tegen de

muur. Ik denk terug aan een paar jaar geleden, toen ik samen met mijn vrouw de druiven aan het persen was. We maakten er heerlijke wijn van. Wat is dat al lang geleden! Aan deze plant groeien frisse jonge bladeren en daartussen grote trossen rode druiven. Ze zien er heerlijk sappig uit!

'Weten jullie', zegt Jezus. 'Ik ben de ware Wijnstok en Mijn Vader is de Wijngaardenier. Ik ben net als de stam van de druivenplant. En mijn Vader is de tuinman. Deze tuinman haalt alle takken weg waar geen druiven aan groeien. Als er wel druiven aan groeien, dan snoeit Hij die takken, zodat er nog meer druiven aan kunnen groeien. Zo zorgt Hij ervoor dat er zoveel mogelijk druiven aan de druivenplant groeien.' Ik kijk naar de tuinman een eindje verderop, die net wegloopt met de grote mand onder zijn arm. De tuinman heeft zo te zien een goede oogst. De mand zit vol met lekkere druiven. 'En', gaat Jezus verder, 'jullie zijn de takken van de druivenplant. Het is belangrijk dat jullie goed vastzitten aan Mij, de stam. Want alleen dan kunnen er veel vruchten aan jullie groeien. Als een tak niet vastzit aan de stam van de druivenplant, dan kunnen er ook geen druiven aan groeien. Dan gaat de tak langzaam dood en gooit de tuinman de tak weg.' Hmm, maar hoe dan, denk ik, hoe kan ik vastzitten aan Jezus? En hoe kunnen er nu druiven aan mij groeien? Ik frons mijn wenkbrauwen en kijk een beetje moeilijk. Nee, ik snap niks van wat Jezus zegt. 'Maar', begin ik, 'hoe moet dat dan? Hoe kan ik aan U blijven vastzitten zodat er druiven aan mij kunnen groeien?' Jezus lacht. 'Goede vraag, Petrus. Kijk, jullie moeten goed naar Mij luisteren. Dat doen jullie nu al en daarom lijken jullie op de takken die al kort zijn gemaakt. Maar zorg ervoor dat jullie altijd naar Mij blijven luisteren. Alleen dan blijven jullie verbonden met Mij en kunnen er veel vruchten aan jullie groeien. Die vruchten zijn geen druiven, maar vruchten waardoor jullie veel goede dingen doen. Maar zonder Mij kunnen jullie niets doen.' Ik knik, ik denk dat ik het begrijp. 'Bedoelt U dan dat we elkaar moeten helpen?', vraagt Thomas. 'Zoals U ons dat een tijdje terug hebt verteld?' 'Heel goed, Thomas. Dat bedoel ik inderdaad. Wat jullie Mij zien doen en wat ik jullie geleerd heb, dat moeten jullie ook doen. Zo blijven jullie verbonden met Mij. Het is dus belangrijk dat jullie goed luisteren naar Mijn woorden en doen wat Ik jullie geleerd heb. Zo kunnen jullie veel goede dingen doen en andere mensen laten zien hoe machtig Mijn Vader is. Dan zijn we samen net als deze druivenplanten, waar mooie druiven aan groeien en waar de tuinman blij mee is.' Dan staat Jezus weer op. 'Kom, we gaan weer verder.' Ook ik sta op en loop achter Hem. Vanavond hebben we aan de hand van de druivenplant weer wat mogen leren over Jezus, over Wie Hij is. En ik? Ik besluit dat ik heel dicht bij Hem wil blijven.

Afsluiting: Het is belangrijk dat wij dicht bij Jezus blijven. Hij geeft ons alles wat we nodig hebben en door dicht bij Hem te blijven zullen we groeien en vrucht dragen.

dat je
groeien
mag

3.2 Een druivenplant

Nodig: Werkblad jongere kinderen, potloden/pennen

Vorbereiding: Verdiep je goed in het bijbelgedeelte met behulp van punt 1.4 en 1.5. Bekijk van tevoren de opdrachten die op het werkblad staan.

Werkwijze:

- Vertel eerst het verhaal en lees samen het bijbelgedeelte door.
- Hierna pak je het werkblad erbij en bekijk je samen de eerste opdracht. De kinderen moeten nadenken welke woorden ze zich nog herinneren vanuit het bijbelverhaal.
- Daarna gaan ze puzzelen met woorden om de zin compleet te maken. Praat met elkaar over deze zin. Weten de kinderen nog wat het betekent?
- Tot slot denken de kinderen na op welke manier zij vrucht kunnen dragen en hoe zij kunnen laten zien dat ze dicht bij Jezus leven.

Afsluiting: Lees nog een keer de tekst bij opdracht 2. Moedig de kinderen om deze tekst te onthouden.

3.3 Verbonden blijven

Nodig: Werkblad oudere kinderen, pennen

Vorbereiding: Verdiep je goed in het bijbelgedeelte met behulp van punt 1.4 en 1.5. Bekijk van tevoren de opdrachten die op het werkblad staan.

Werkwijze:

- Pak eerst het bijbelgedeelte erbij en lees de tekst samen door. Je kunt het verhaal ook vertellen zoals dit staat bij punt 3.1.
- Hierna pak je het werkblad erbij en bekijk je samen de eerste opdracht. De kinderen denken na over het woord 'verbonden'.
- Bij de tweede opdracht gaan ze in de tekst op zoek naar een belangrijke les van Jezus.
- Daarna denken ze na over op welke manier zij in Jezus kunnen blijven.
- Bij de laatste opdracht gaan ze op zoek naar de vruchten en hoe zij deze kunnen toepassen in hun leven.

Afsluiting: Kom nog kort terug op de vragen bij de derde en vierde opdracht. Hoe blijven wij verbonden en welke vruchten kunnen er dan zichtbaar worden?

4 Verwerking

Door één van onderstaande verwerkingen te doen, krijgen de kinderen de kans om op een andere manier bezig te zijn met het thema van het programma.

Maak een keuze

1. Stempel een druiventros
2. Wie wint de meeste winegums
3. Druivensap

4.1 Stempel een druiventros

Nodig: Voor elk kind een wc-rolletje en een A4-papier, paarse en groene verf, kwasten, groene stiften, bordjes/schoteltjes voor de verf

Vorbereiding: Leg van tevoren alles klaar, zodat je direct kunt beginnen.

Aankondiging: Vandaag hebben we het over de druiventros. Daarom gaan we vandaag ook onze eigen druiventros maken.

Werkwijze:

- Giet wat paarse verf op een bord/schoteltje.
- Spreid de verf uit tot een dun laagje, want de verf wordt gebruikt als een stempelkussen.
- Doop het uiteinde van het wc-rolletje in de verf en 'stempel' op het papier.
- Stempel in een soort driehoek, zodat er een tros druiven ontstaat.
- Verf met een kwast een steeltje en bladeren bovenop de tros druiven of gebruik hiervoor een groene stift.
- Als alternatief kan er ook met een kurk gestempeld worden. Dan zijn de 'druiven' meteen gekleurd.

Afsluiting: Maak kort de link naar het verhaal en vertel dat alle druiven verbonden zijn aan de steel. Alleen dan kunnen ze groeien en zo kunnen wij alleen groeien als we dicht bij Jezus blijven.

4.2 Wie wint de meeste winegums?

Nodig: quiz vragen, winegums, wit A4-papier per groep, bel, tafel
Vorbereiding: Verzamel de hierboven benodigde spullen en zet in het midden van de zaal een tafel met daarop een bel klaar.

Aankondiging: We hebben het verhaal gehoord over de wijnrank en de druiven. Maar wie weet nog wat er precies gezegd werd? Dat gaan we testen aan de hand van een quiz, waarbij jullie winegums kunnen verdienen en daarmee jullie eigen druiventros kunnen laten groeien.

Werkwijze:

- Verdeel de kinderen in vier of vijf groepen.
- Geef elke groep het witte vel A4-papier en vijf winegums, die in de vorm van een tros gelegd moeten worden. Het is de bedoeling dat ze deze tros laten groeien door goede antwoorden te geven.
- Begin dan met de quiz door de eerste vraag te stellen.
- Weet een groepje het antwoord, dan rent één van hen naar het midden en drukt op de bel. Hij/zij mag dan het antwoord van hun groep geven.
- Is het antwoord goed, dan krijgen de kinderen er een winegum bij. Deze voegen ze bij hun druiventros.
- Is het antwoord fout, dan moet er helaas gesnoeid worden en leveren ze een winegum in van hun druiventros.

Afsluiting: Welk groep heeft de meeste winegums en dus de grootste druiventros? Deze groep is de winnaar!

4.2 Druivensap

Nodig: veel druiven, (evt. kleine) bakjes, water, zeef, trechter, lepels, lege petflesjes met dop, evt. suiker.

Vorbereiding: Haal alle goede druiven van de trossen af, was ze goed en leg ze dan in een bak. Giet al het water af, zodat je schone druiven overhoudt. Bedenk of je de druiven met de voeten laat persen of dat je elk kind wat druiven laat persen en fijnknippen met de handen.

Aankondiging: In het verhaal ging het over druiven. Van druiven kun je wijn maken, zoals we dat al gehoord hebben, maar ook druivensap. Vandaag gaan wij onze eigen druivensap maken.

Werkwijze:

- Laat eerst alle kinderen goed hun handen (of voeten) wassen.
- - Voeten: Laat de kinderen om de beurt met hun voeten in de bak staan, bovenop de druiven. Ze maken een lopende beweging.
- - Handen: Geef ieder kind een bakje met druiven. Ze knippen de druiven met hun handen fijn.
- Ga door tot alle druiven geperst zijn.
- Laat nu weer iedereen hun handen of voeten wassen.
- Voeg alle geperste druiven samen. Deze ga je ze zeven boven een bak. Het is belangrijk dat de gaatjes van de zeef klein genoeg zijn om geen velletjes en pitjes door te laten.
- Druk met een lepel de geperste druiven aan, er komt dan nog best wel wat sap uit.
- Ga net zo lang door tot er geen sap meer uit komt.
- Alles wat nu nog in de zeef ligt, gooi je weg (of gebruik je als compost in je eigen tuin).
- Laat alle kinderen een beetje proeven van het sap. Als het te zuur is, dan kun je wat suiker toevoegen.
- Giet het sap met behulp van een trechter in de lege petflesjes.
- Als je nog tijd over hebt, kun je de kinderen hun eigen etiket laten ontwerpen. Misschien kunnen ze op het etiket iets laten terugkomen van het verhaal.

Afsluiting: Geef elk kind een flesje mee naar huis als herinnering aan het verhaal. Bewaar het druivensap in de koelkast, en laat het daar niet te lang staan...

5 Zingen en bidden

Door te luisteren naar een lied of een gebed horen de kinderen nogmaals de kern van het programma.

5.1 Het gebed dat groeit

Nodig: grasshead (te bestellen via internet), een kan met water

Vorbereiding: Zet de grasshead klaar.

Aankondiging: We gaan straks met elkaar bidden. Is er iets wat jullie aan God willen vragen als je denkt aan groeien? Waar zou jij graag in willen groeien?

Werkwijze:

- Vraag de kinderen op te noemen wat zij willen vragen aan God of in welke situatie zij kracht nodig hebben.
- Laat ze om de beurt hun gebed voorleggen bij God door de grasshead in het water te dompelen. Ze zeggen geen amen, maar dompelen de grasshead in plaats daarvan in het water.
- Doe dat een aantal keer, want je moet de grasshead minimaal één minuut onder houden!

Afsluiting: Vertel de kinderen dat wij aan eind van ons gebed altijd amen zeggen, daarmee laten we het los en geven we het aan God. Maar God laat niet los! Schenk een beetje water in het kommetje van de grasshead. God blijft voor ons gebed zorgen, ook al zien wij het misschien niet altijd. Er is vertrouwen voor nodig. De kinderen mogen erop vertrouwen dat God niet loslaat en altijd bij ons is. Net zoals de grasshead zal groeien, zo mogen we geloven dat als we in gebed blijven ook wij vrucht mogen dragen als we God daar om vragen.

Tip: Het is leuk om de grasshead een week of twee weken in jullie ruimte te laten staan of neem hem elke keer weer even mee. Verwijs er steeds weer naar. Zo kunnen de kinderen zelf ook zien dat er echt wel iets gebeurt met hun gebed!

5.2 ...dat je groeien mag!

Nodig: Liedbundels

Vorbereiding: Zoek van tevoren een aantal liederen uit die goed bij dit programma passen. In de liederenlijst hieronder staan suggesties vermeld.

Aankondiging: Vandaag hebben we nagedacht over dicht bij Jezus blijven en groeien. Een bekend lied daarover is: "Lees je Bijbel, bid elke dag. Dat liedje en andere liederen gaan we nu met elkaar zingen.

Werkwijze:

- Zing met de kinderen eerst het lied: "Lees je Bijbel, bid elke dag" (OTH 539).
- Laat de kinderen daarna zelf op zoek gaan naar liederen over groei of zing een van onderstaande liederen.

Liederen uit Op Toonhoogte

- Wat zijn de goede vruchten
- U bent de God die roept
- Heer ik kom tot U
- Houd me dicht bij U
- Jezus, ik wil heel dicht bij U komen
- Laat me in U blijven, groeien, bloeien
- Lees je bijbel, bid elke dag

dat je
groeien
mag

6 Afronding

In de afronding komt het thema nog één keer kort terug

6.1 De kern

Nodig: cellofaan zakjes, druivenpitten, voor elk kind een label, dun touw of lint.

Vorbereiding: Maak van tevoren zoveel aantal zakjes met druivenpitten (de kern van een druif) als het aantal kinderen. Denk daarna na over wat jij als kern wilt meegeven aan de kinderen. Schrijf dit kort en krachtig op in één of twee zinnen.

Aankondiging: Wat ga jij onthouden van deze bijeenkomst? Laat één of twee kinderen even kort reageren.

Werkwijze:

- Vertel nu kort en krachtig wat jouw kern is. Wat heb jij ontdekt en wil meegeven naar huis?
- Bijvoorbeeld: Wie dicht bij Jezus blijft, draagt vrucht! Of: Zonder Jezus kan ik niets doen.
- Laat de kinderen hun kern op een kaartje schrijven of tekenen.
- Maak dit kaartje vast aan de zakjes met druivenpitten.

Afsluiting: Geef ze het kaartje en het zakje mee naar huis.

6.2 Verbonden

Nodig: Parse of rode bol wol

Aankondiging: Vertel dat jullie net het verhaal hebben gehoord waarin Jezus Zichzelf vergelijkt met een wijnstok. Hij heeft daarbij de opdracht gegeven aan ons om aan Hem verbonden te blijven. Hoe dat voelt, dat gaan wij nu ontdekken met het volgende spel.

Werkwijze:

- Vorm samen met de kinderen een kring.
- Zet één kind in het midden met een bol wol. Leg uit dat dit de wijnstok is.
- Het kind mag nu de bol wol naar een kind in de kring gooien. Maar het kind in het midden houdt het uiteinde vast.
- Het tweede kind wikkelt de draad losjes om zijn/haar hand en gooit de bol naar iemand anders of terug naar het eerste kind. Zo wordt de bol steeds naar een ander kind gegooit. Het wordt een kluwen van draden.
- Iedereen zit vast aan elkaar en aan de wijnstok in het midden.
- Daarna gaat iemand met een schaar draad voor draad doorknippen. Check steeds of je nog vastzit aan de wijnstok.
- Als je niet meer vastzit, ben je af en ga je op de grond zitten. Wie zit als laatste nog vast aan de wijnstok?

Afsluiting: Praat met de kinderen kort na over dit spel. Hoe voelde het toen je werd afgeknipt? Probeer ook de link te leggen met het verhaal van vandaag.

Werkblad bijbelstudie: 'Een druivenplant' – jongere kinderen

Opdracht 1: Bijzondere woorden

Luister naar het verhaal of lees het verhaal uit Johannes 15:1-12

Jezus gebruikt om een voorbeeld om uit te leggen hoe wij kunnen groeien.

Welke woorden weet jij nog? Schrijf of teken ze hieronder.

Opdracht 2 Wat staat hier?

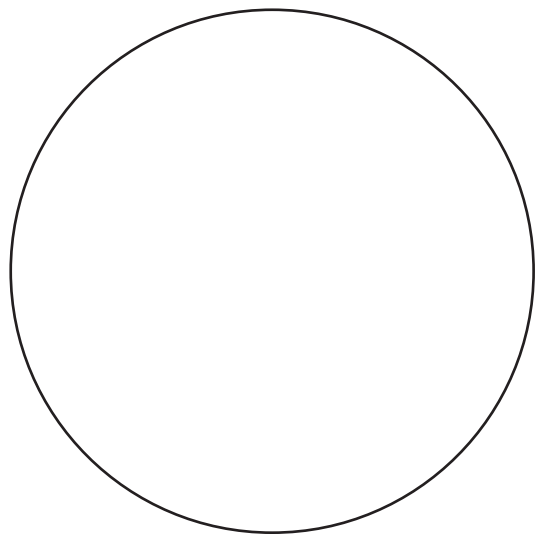
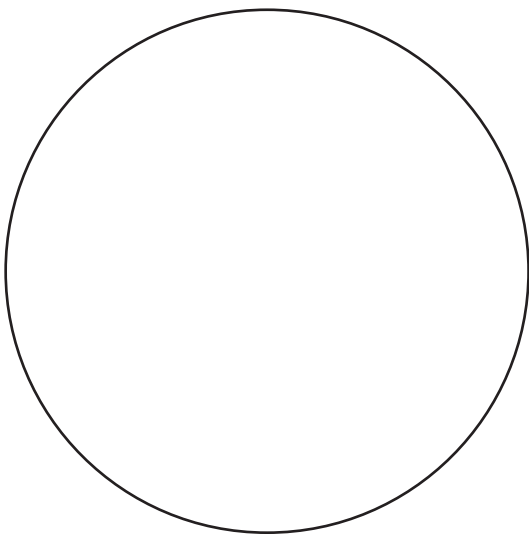
Zet het goede woord op de stippen. Kijk goed naar het aantal stippen (letters!) dat het woord heeft! Kies uit deze woorden: BLIJFT – GROEIEN – VRUCHT

Als jij dicht bij Jezus dan zul je veel dragen en zul je !

Opdracht 3 Vrucht dragen

Hoe kun jij laten zien dat je dicht bij Jezus leeft?

Bedenk twee dingen.

Werkblad bijbelstudie: 'Verbonden blijven' – oudere kinderen

Opdracht 1: Verbonden

Waar moet jij aan denken bij het 'verbonden'? Schrijf alles op.

Opdracht 2 Een belangrijke les

Zoek in je Bijbel Johannes 15:5 op. Lees dit vers nog een keer. Dit is een belangrijke les van Jezus. Wat valt je op? Schrijf in één zin op wat Jezus ons in dit vers wil leren. Bedenk nu hoe jij deze les zou kunnen doorgeven aan anderen.

Een belangrijke les is...

Opdracht 3: Blijf in Mij

Jezus leert ons dat we in Hem moeten blijven, om te groeien. Hoe kun jij 'in Jezus blijven'?

Opdracht 4: Vruchten

Jezus zegt dat als we in Hem blijven, we veel vrucht zullen dragen. Lees Galaten 5:22 over de vrucht van de Geest. Probeer bij elk woord een voorbeeld te bedenken van een situatie waarbij je deze 'vrucht' laat zien aan de mensen om je heen. Er zijn er al een paar ingevuld.

Liefde:

Blijdschap:

Vrede:

Geduld:

Vriendelijkheid: Probeer tegen iedereen vriendelijk te zijn, ook tegen die jongen die jij niet zo aardig vindt.

Goedheid: Probeer goed te zijn voor alle mensen, help je klasgenoot als hij zijn etui op de grond laat vallen.

Geloof:

Zachtmoedigheid:

Zelfbeheersing: Niet te snel boos worden.

Quizvragen

1. Is een druif een groente of een fruit?
Antwoord: fruit
2. Is een rozijn een druif of een bloemknop?
Antwoord: druif
3. Waarmee vergelijkt Jezus Zichzelf?
Antwoord: met de stam van Gods druivenplant
4. Wat doet God met takken waar niets aan groeit?
Antwoord: Die haalt Hij weg
5. Wat doet God met takken waar druiven aan groeien?
Antwoord: Die maakt Hij kort, zodat er meer druiven komen
6. Waar lijken de mensen op volgens Jezus?
Antwoord: Op goede takken die kort zijn gemaakt
7. Kunnen aan losse takken druiven groeien?
Antwoord: Nee
8. Wat gebeurt er met takken die aan de stam vastzitten?
Antwoord: Aan die takken komen druiven.
9. Is deze zin waar of niet waar: Een tak aan de stam is iemand die goed naar de woorden van God luistert.
Antwoord: Waar
10. Wie is de tuinman in dit verhaal?
Antwoord: God

